

Bemærkninger til forslaget

Børn har ret til et dagtilbud, som ikke giver dem stress. Støj og dårligt indeklima er stressende og desværre en væsentlig del af børns dagligdag i daginstitutionerne. Det forekommer ulogisk, at der for voksne eksisterer faste regler for, hvilket miljø man har ret til, når man er på arbejde, mens det tilsvarende ikke gælder for børn. Børn må også have ret til gode fysiske og psykiske rammer i deres dagligdag i institutionerne. Samtidig må vi sikre, at en pladsgaranti ikke opfyldes blot ved at sætte flere børn ind i institutionerne eller på anden vis slække på kvaliteten af det fysiske miljø.

Arbejdstilsynet har med udgangspunkt i de ansatte i daginstitutionerne undersøgt arbejdsmiljøet dér og resultaterne er uacceptable for voksne og skræmmende for børn. Problemerne var støj, dårligt indeklima, træk og manglende dagslys. Faktisk placerer Arbejdstilsynet daginstitutionerne på en tredjeplads blandt erhverv, som er belastet af dårligt indeklima, jf. Arbejdstilsynets pressemeddelelse af 22. januar 2003, Arbejdstilsynets hjemmeside (www.arbejdstilsynet.dk).

I en undersøgelse fra Greve Kommune viser det sig ligeledes klart, at forældres førsteprioriteter i ønsker til daginstitutionerne er mere plads, bedre indeklima og støjbekæmpelse, jf. »Forældrenes holdning til daginstitutioner og dagpleje i Greve Kommune«, en spørgeskemaundersøgelse udarbejdet af Bureau 2000 for Greve Kommune 2002.

Det forlyder således fra flere steder, at miljøet i daginstitutionerne ikke er optimalt for de børn, som befinder sig her ganske mange timer om dagen.

Alle forældre, som afhenter børn i en daginstitution, kender problemerne med støj og ved, hvor lang tid det tager, før barnet er nede i et normalt stemmeleje. Det kan ikke undre, at børn i et støjinferno ikke kan høre sprogets nuancer og dermed bremses i sprogudviklingen, jf. den igangværende undersøgelse »Danske børns sprogtilegnelse«, Syddansk Universitet og Carlsbergfondet.

Det er også kendt, at det psykiske miljø for børn er råt og hårdt. I 1998 blev hvert fjerde barn mobbet, men tallet i dag er tydeligvis faldet til hvert tiende

barn. Udviklingen viser, at det nytter at fokusere på problemet og påtage sig et ansvar som voksen for at børnene også lærer social ansvarlighed i de offentlige institutioner. Forskningsleder på Institut for Folkesundhedsvidenskab, læge Pernille Due, opfordrer på denne baggrund også vuggestuer og børnehaver til at medvirke i kampen mod mobning, hvilket hidtil har ligget meget på skolernes skuldre, jf. Berlingske Tidende den 3. februar 2003.

Der eksisterer allerede forskellige regelsæt, bl.a. arbejdsmiljølovgivning, for de ansatte i institutionerne. Heri ligger der en række krav til de fysiske rammer, men alle med udgangspunkt i de voksnes situation. Der er således brug for at se på de selv samme fysiske rammer ud fra børnenes situation. Det drejer sig i høj grad om bevidstgørelse – at tage udgangspunkt i børnene i det eksisterende arbejde. Et praktisk eksempel herpå er ved indkøb af opbevaringsbokse til legetøj, hvor det er hensigtsmæssigt at vælge kurve af naturflet fremfor plastik, alene for at mindske støjen. Børn skal have lov at være børn og udfolde sig. Der er også gode eksempler på, at man har inddelt institutionens rum efter funktioner, sådan at der tumles og larmes nogle steder, mens der også er mulighed for at kunne trække sig tilbage til ro og nærvær andre steder.

Det foreslås derfor, at kommunerne skal lave en politik for børnenes fysiske og psykiske rammer i daginstitutionerne, som den enkelte daginstitution leder i samarbejde med bestyrelsen skal udmønte via en beskrivelse af institutionens miljø med udgangspunkt i børnene og en fastlæggelse af en strategi for positiv udvikling af følgende parametre:

- fysisk rum/plads
- støjniveau
- klima (god/dårlig luft)
- psykisk miljø (mobning og skældud)
- rummet som den 3. pædagog (æstetik og stimulaton via miljø)

Det foreslås samtidig, at Dansk Center for Undervisningsmiljø får udvidet sit kompetenceområde til også at omfatte miljøet i daginstitutionerne. Således kan der trækkes på eksisterende erfaringer og inspira-